

SECRET

24 April 1952

Attempt by Mr. Malaxa to buy off Mr. V. Veniamin.

The following is based on the attached letter, dated 17 April, 1952, from Mr. Virgil Veniamin, Representative of the Rumanian National Committee in France:

Engineer Runcan, one of Malaxa's men, came to see Veniamin, some time in March, 1952, and complained bitterly about the action conducted in the U.S. against Malaxa, by certain friends of Veniamin. Runcan asked Veniamin if he could not mark his open disapproval of such action.

In the same time, Runcan told Veniamin that Malaxa is investing important sums in an industrial business in the Saar, with American and French participation. Malaxa expects to make huge profits, part of which will be used for the relief of Rumanian refugees, scholarships, publications, etc. Runcan asked Veniamin if he would accept:

- 1) to be the legal adviser of Malaxa's new enterprise
- 2) to be an adviser - and even a collaborator - of Malaxa's far reaching plans for assistance to Rumanian refugees.

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCES METHODS EXEMPTION 3B2B
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2004 2006

SECRET

24 April , 1952 .

M-2

Attempt by Mr.Malaxa to buy off Mr.V.Veniamin.

The following is based on the attached letter, dated 17 April, 1952, from Mr.Virgil Veniamin, Representative of the Rumanian National Committee in France :

Engineer Runcan, one of Malaxa's men, came to see Veniamin, some time in March, 1952, and complained bitterly about the action conducted in the U.S. against Malaxa, by certain friends of Veniamin. Runcan asked Veniamin if he could not mark his open disapproval of such action.

In the same time, Runcan told Veniamin that Malaxa is investing important sums in an industrial business in the Saar, with American and French participation. Malaxa expects to make huge profits, part of which will be used for the relief of Rumanian refugees, scholarships, publications, etc. Runcan asked Veniamin if he would accept :

- 1) to be the legal adviser of Malaxa's new enterprise
- 2) to be an adviser -and even a collaborator- of Malaxa's far reaching plans for assistance to Rumanian refugees.

Paris, 17 Aprilie 1952.

Scumpe Domnule Cretzianu,

Referindu-mă la scrisoarea Domnului Vișoianu din 8 Aprilie, vă redau noțiunile esențiale ale convorbirii ce am avut la începutul lunii Martie cu d. R.

Rugasem pe dl. V. să păstreze caracterul confidențial al acestor relatări. În primul rând, fiindcă mi-au fost făcute mie însumi cu acest titlu și apoi pentru că nu trebuie să punem în situațiune dificilă pe autorul lor. El are o mare încredere în mine, întemeiată în parte pe relațiunile sale cu dl. Mihalache, de care eu, la timpul lor, nu eram străin. Cred necesar a nu desminți această încredere, cu atât mai mult cu cât ea a avut în exil și, sunt convins, va mai avea încă, pe plan de informație, efecte utile cauzei comune. Numai în serviciul acestei cauze am socotit de a mea datorie să vorbesc d-lui Vișoianu, așa cum bucuros o fac astăzi și către Dvs. Rog însă călduros a se menține ferm limita ce mi-am fixat astfel.

Convorbirea s'a desfășurat la locuința mea, unde dl. R. mi-a cerut să-l primesc. Obiectul ei a fost dublu:

a) A mă informa asupra stadiului chestiunei M. în USA.

b) A mă informa și a-mi cere colaborarea în întreprinderea ce întemeiază în Europa.

În ce privește prima chestiune, mi-a arătat textul publicațiunii d-lui Pearson (care de altfel fusese multiplicată și difuzată prin poștă, în plicuri închise, în emigrația noastră din Europa). Mi-a exprimat regretul că "prieteni mei" pot duce o acțiune relevantă azi defavorabil și public de către Americani; că această acțiune se îndreaptă împotriva unui compatriot ce s'a găsit față de comuniști în legitimă apărare, și, odată eliberat, stă în serviciul cauzei ce reprezentăm cu toții; că s'ar putea - în cazul în care M. câștigă procesul rezidenței sale - să intenteze acțiuni în defăimare, etc., și mă întreabă dacă eu înțeleg "și mai departe" să subscriu, chiar numai prin tăcere, acestei lupte de distrugere a unui om. În concluzie, a stăruit să știe, în mod particular, dacă este în sentimentul meu o atare acțiune, nu atât pentru trecut, cât mai ales în persistența ei pentru viitor și dacă ar putea comunica cel puțin o desolidarizare morală.

În ce privește a doua chestiune, interlocutorul meu mi-a comunicat că a obținut aprobarea guvernului francez pentru încheierea afacerii din Saar; că nu rămâne decât perfectarea operațiunilor juridice și executarea aranjamentelor cu familia germană a cărei proprietate se achiziționează. A precizat că întreprinderea se cons-titue cu participare franceză și americană; că va avea o mare am-ploare și că veniturile ce va realiza grupul său vor fi importante. În concluzie, mi-a cerut să-i comunic ferm dacă accept: 1) a fi

consilier juridic al noiei societăți; 2) a-i fi sfătuitor și eventual colaborator, pe plan românesc, în acțiunea de ajutorare pe care - pe măsura realizării nouilor mijloace bănești - se simte dator să o îndeplinească pentru emigrația din Europa. Mi-a indicat, cu titlu de exemplu, unele sugestii: achiziționarea a două-trei ferme, unde să se facă centre de refugiați; ajutoare de studenți și intelectuali; susținerea unor publicații; trimiterea de ajutoare în țară, în special medicamente, etc. A amintit că sumele ce s'au cheltuit până acum pentru Români au fost modeste față de ceea ce intenționează a afecta în viitor. De aceea, se simte dator - dată fiind stima ce-mi poartă - ca, în pragul noiei acțiuni, să mă întreb dacă cred că e bine să se facă în afară de mine și peste capul meu. A evocat legăturile sale de simpatie pentru P.N.T. și mai ales pentru Dl. Mihalache și dorința ce ar avea ca acțiunile proiectate, care desigur vor duce la polarizarea emigrației în jurul unor instituții, să se facă în spiritul acestora.

Am lăsat să se desfășoare discuțiunea amical, evitând obiecțiunile ce ar fi putut tulbura raporturile. Nu am lipsit de a vesteji anume fapte din trecut, ce-mi erau cunoscute. Am evitat de a lua atitudini iremediabile. Am manifestat însă o indiferență, probabil mai mare decât ar fi trebuit. De atunci, n'am mai văzut pe Dl. R.

Profit de acest prilej, pentru a vă întreba, dacă nu ați crede util să fiu totuși informat, altfel decât în modul de mai sus, de realitatea chestiunii M. și de pozițiunea în care o situați în perspectiva actuală. ~~xxxxxx~~

Vă rog, scumpe Domnule Cristian,
Să credeți în aceleasi bune sentimente și în
spun tradiționalul „Christos a înviat”!

Văg. Bleecan